

คู่มือเตรียมสอบ: กฎกระทรวงสถานพยาบาล พ.ศ. 2562

คู่มือฉบับนี้สรุปเนื้อหาสาระสำคัญของ "กฎกระทรวงกำหนดชื่อสถานพยาบาล และการแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อสถานพยาบาล ผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาล อัตราค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการอื่น และสิทธิของผู้ป่วย พ.ศ. 2562" เพื่อใช้สำหรับการเตรียมตัวสอบและเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย

1. บทนำและอำนาจตามกฎหมาย

กฎกระทรวงฉบับนี้ถูกตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้:

- มาตรา 6 วรรคหนึ่ง: อำนาจรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง
- มาตรา 18 วรรคหนึ่ง (5): การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับชื่อสถานพยาบาล
- มาตรา 32 วรรคสอง: การกำหนดหลักเกณฑ์การแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับสถานพยาบาล (แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. สถานพยาบาล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2559) ความมุ่งหมาย: เพื่อยกเลิกกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2558 และกำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับการกำหนดลักษณะสถานพยาบาลและการบริการในปัจจุบัน

2. คำนิยามประเภทสถานพยาบาล

ประเภทสถานพยาบาล	นิยามตามกฎหมาย	ชื่อเรียกทั่วไป
ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน	สถานพยาบาลที่ให้การรักษาโดยไม่มีการพักค้างคืน	คลินิก
รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน	สถานพยาบาลที่มีบริการให้ผู้ป่วยพักค้างคืนเพื่อรักษา	โรงพยาบาล

3. หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อสถานพยาบาล

การตั้งชื่อสถานพยาบาลต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างเคร่งครัด ดังนี้:

- องค์ประกอบชื่อ: ต้องมีคำนำหน้าหรือต่อท้ายที่ระบุ "ลักษณะของสถานพยาบาล" และ "ลักษณะการให้บริการ" ตามที่ได้รับอนุญาต โดยไม่ต้องระบุนายละเอียดอื่นเพิ่มเติม
- ข้อห้ามสำคัญ (Highlight Exam Points):
 - ห้ามใช้คำหรือข้อความที่ โอ้อวดเกินความจริง หรือมีลักษณะชักชวน
 - ห้ามสื่อความหมายที่อาจทำให้ เข้าใจผิดในสาระสำคัญ เกี่ยวกับการประกอบกิจการ
 - ห้ามอ้างถึงหรือสื่อถึง สถาบันพระมหากษัตริย์ เว้นแต่จะได้รับพระบรมราชานุญาตหรือพระราชานุญาต
- เกณฑ์การซ้ำซ้อนของชื่อ:
 - คลินิก: ห้ามซ้ำกับคลินิกอื่นในเขต (กทม.) หรืออำเภอ (จังหวัดอื่น) เดียวกัน
 - โรงพยาบาล: ห้ามซ้ำกับโรงพยาบาลอื่นทั่วประเทศ

- **ข้อยกเว้น:** สามารถใช้ซ้ำซ้ำได้หากผู้ขออนุญาตใหม่เป็นบุคคล/นิติบุคคลเดียวกับผู้รับอนุญาตเดิม หรือได้รับหนังสือยินยอมจากเจ้าของชื่อเดิม แต่ต้องมีตัวอักษร หมายเลขเรียงลำดับ หรือชื่อที่ตั้งสถานที่ต่อท้ายชื่อ เพื่อให้เกิดความแตกต่าง

4. รายละเอียดป้ายชื่อสถานพยาบาล

ผู้รับอนุญาตต้องแสดงป้ายชื่อในที่เปิดเผยและมองเห็นได้ชัดเจนจากภายนอก โดยมีเกณฑ์ดังนี้:

- **ลักษณะและขนาดป้าย:**
 - รูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า
 - ความกว้าง: ไม่น้อยกว่า 40 เซนติเมตร
 - ความยาว: ไม่น้อยกว่า 120 เซนติเมตร
- **ขนาดตัวอักษร:**
 - ชื่อสถานพยาบาล (ภาษาไทย): สูงไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร
 - ภาษาต่างประเทศ: ต้องมีขนาด เล็กกว่า อักษรไทย
 - ลักษณะการให้บริการ, เลขที่ใบอนุญาต, จำนวนเตียง (กรณีโรงพยาบาล): สูงไม่น้อยกว่า 5 เซนติเมตร
- **การแสดงชื่อในเอกสาร:** เวชระเบียน ช่งยา ฉลากยา หรือเวชภัณฑ์ ต้องปรากฏ ชื่อสถานพยาบาล และ สถานที่ติดต่อ เสมอ

5. ตารางสรุป "สีตัวอักษร" บนป้ายชื่อ (พื้นขาว)

ประเภทการให้บริการ	สีตัวอักษรบนป้าย
เวชกรรม / โรงพยาบาลทั่วไป	เขียว
ทันตกรรม / โรงพยาบาลทันตกรรม	ม่วง
การพยาบาลและการผดุงครรภ์	ฟ้า
กายภาพบำบัด	ชมพู
เทคนิคการแพทย์	เลือดหมู
การแพทย์แผนไทย	น้ำเงิน
การแพทย์แผนไทยประยุกต์	ทอง
การประกอบโรคศิลปะ	น้ำตาล
สหคลินิก	เขียวแก่
โรงพยาบาลเฉพาะประเภทผู้ป่วย	เหลือง

6. การแสดงรายละเอียดผู้ประกอบการวิชาชีพ

กฎหมายกำหนดให้แสดงข้อมูลผู้ที่ปฏิบัติงานในสถานพยาบาลเพื่อให้ผู้ป่วยตรวจสอบได้: | รายละเอียด | สถานพยาบาลประเภท "คลินิก" | สถานพยาบาลประเภท "โรงพยาบาล" || ----- | ----- | ----- || รูปแบบ

การแสดง | แผ่นป้ายแสดงชื่อ-สกุล สาขา และเลขใบอนุญาต | ระบบแสดงชื่อ-สกุล สาขา และเลขใบอนุญาต || **ลักษณะป้าย** | พื้นสีน้ำเงิน ตัวอักษรสีดำนบน แถบพื้นหลังสีขาว | ไม่กำหนดสีป้ายเฉพาะ แต่ต้องชัดเจน || **รูปถ่าย** | ต้องมีรูปถ่าย (ถ่ายไม่เกิน 1 ปี) | ไม่ระบุเงื่อนไขรูปถ่ายในกฎกระทรวงนี้ || **ขนาดรูปถ่าย** | กว้าง ≥ 8 ซม. , ยาว ≥ 13 ซม. | - || **ตำแหน่งที่ตั้ง** | บริเวณที่ผู้ป่วยมาติดต่อขอใช้บริการ | บริเวณที่ผู้ป่วยมาติดต่อขอใช้บริการ |

7. การแสดงอัตราค่าบริการและสิทธิผู้ป่วย

- **รายการค่าใช้จ่าย:** ต้องแสดงอัตราค่าบริการพยาบาล ค่ายา เวชภัณฑ์ และค่าบริการทางการแพทย์ ในที่เปิดเผย เห็นได้ง่าย
- **รูปแบบ:** แผ่นประกาศ, แผ่นพับ, เล่ม/แฟ้มเอกสาร หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- **ป้ายบอกจุดสอบถาม:** ต้องมีป้ายบอกกว่าสอบถามอัตราค่าบริการได้ที่ไหน โดยตัวอักษรไทยสูงไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร
- **สิทธิของผู้ป่วย:**
 - ต้องจัดทำป้ายแสดงสิทธิผู้ป่วยให้ชัดเจน
 - ขนาดตัวอักษรไทย: สูงไม่น้อยกว่า 1 เซนติเมตร
 - **สถานที่ติด:** ติดที่แผนกผู้ป่วยนอก (OPD) และแผนกผู้ป่วยใน (IPD - กรณีโรงพยาบาล)

8. บทเฉพาะกาล (กรอบเวลาการปรับปรุง)

สำหรับสถานพยาบาลที่ได้รับใบอนุญาตอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้บังคับใช้ (8 กุมภาพันธ์ 2562) ต้องดำเนินการปรับปรุงให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด:

1. **สถานพยาบาลประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน (คลินิก):** ต้องดำเนินการให้ถูกต้องภายใน 90 วัน
2. **สถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน (โรงพยาบาล):** ต้องดำเนินการให้ถูกต้องภายใน 180 วัน